

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 6 kr., če se ostanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije ostanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Nagodbene predloge.

(Telefonično poročilo.)

Na Dunaju, 20. aprila.

Finančni minister Kaizl in trgovinski minister dr. Bärnreither sta danes predložila poslanski zbornici celo vrsto zakonskih načrtov, nanašajočih se na obnovo nagodbe z Ogersko. Vlada je predložila nagodbene predloge, še predno se je doseglo porazumljenje glede kvote, opustila je torej „junctim“.

Predložene predloge, s katerimi naj se nagodba ponovi do 31. decembra 1907. l., se nanašajo na carinsko in trgovinsko zvezo, na reformo užitninskih davkov, na podaljšanje privilegija avstrijsko-ogerske banke in na regulacijo valute. Nagodba se po teh načrtih spremeni v nekaterih točkah.

Carinska in trgovinska zveza.

Vodilno načelo cele nagodbe je, da sta Avstrija in Ogerska za čas veljavnosti pogodbe jedno jedinstveno carinsko okrožje. Najvažnejše premembe dosedanje carinske in trgovinske pogodbe so naslednje:

Z ozirom na trgovinske pogodbe z zunanjimi državami sta Avstrija in Ogerska vezani, do konca l. 1902. zjediniti se za nov občen carinski tarif. Ako se to do konca l. 1902 ne zgodi, se določi provizoričen carinski tarif, da se bodo mogle varovati koristi domačih producentov pri obnovitvi pogodb z drugimi državami.

Na podstavi čl. X. točka 2 carinskega tarifa s dne 25. maja 1882. (drž. zak. št. 47) dovoljeni mlinarski obrat se s 1. januarjem 1899. razveljavi.

Člen IX. določa mejsebojne obveze obeh državnih polovic v železniškotarifnih vprašanjih, kakoršnih obvez doslej v nagodbi ni bilo. Obe državni polovici sta dolžni določiti direktne tarife za transitorično blago in odpraviti vse tajne tarife.

Ustrezaje mnogokrat izrečeni želji, se pooblašajo resortni ministri, da smejo poslati strokovnjake v inozemstvo, kateri sicer ne bodo dodeljeni konzulatom, katere pa bodo konzulati vsestransko

podpirali, da dobe vse potrebne informacije, ki bi mogle koristiti trgovini, kmetijstvu in industriji.

Obe državni polovici se zavežeta po dogovorjenih načelih sestavljati in izdajati statistične izkaze o prometu mej njima.

Po dosedanjih določbah carinske in trgovinske pogodbe se morajo indirektni davki, kateri so velicega vpliva na vse go-podarstvo, nalagati po jednotnih načelih, tako da nobena državna polovica dotičnih davkov ne more samovoljno zvišati. Ogerska je tako zvišanje izvršila na ta način, da je pobirala poseben davek pri prodaji. Nova pogodba opušča to stališče in določa, da sme vsaka državna polovica na svojem ozemlju nalagati na indirektna davke naklade, drugi državni polovici pa pristojna pravica, da tekom jednega leta zviša prvotni davek za toliko, kolikor znaša doklada. Povrnitev davkov za pivo, žganje in sladkor, katere sta obe državni polovici skupno plačevali, bo v prihodnje plačevala dotična državna polovica sama.

Deželna carina in uvažanje cerealij na Tirolsko se odpravi do l. 1903. ali pa se spremeni v doklado, katera se pa bo pobirala tudi od tirolskih pridelkov.

Dosedanja carinska in trgovinska pogodba ni imela določb glede prometa z živino, novi načrt pa jih prinaša in sicer določajo, da se mora napram prometu z živino v obeh državnih polovicah jednako postopati. Ako je živina okužena, je dovoljeno, jo poslati nazaj, od koder je prišla, a če se je od kod zanesla, se sme uvažanje iz dotičnih okrajev omejiti ali ustaviti.

Obe vladi se bodeta glede izdelovanja umetnega vina in polvina dogovorili na jednotno postopanje v varstvo kmetijske produkcije.

Reforma užitnine.

Devet zakonskih načrtov se nanaša na reformo državnega užitninskega davka na pivo, žganje in sladkor ter na zvišanje carine na nerafinirani petroleji. Vlada pravi, da hoče s tem dobiti sredstev za nujne državne potrebe, za izboljšanje financ posamičnih dežel in za izboljšanje položaja dotičnih

podjetev potom modifikacije davčnotehničnih določb s posebnim ozirom na manjša podjetja.

Zvišanje užitninskih davkov naj se uveljavi s 1. septembrom 1898. Od dohodkov teh davkov se odkaze posamičnim deželam 10.5 milijonov gold.

Dohodki se bodo porabili za zvišanje uradniških plač, za pomnožitev personala davčnih oblastev za pokritje večjih stroškov, nastalih vsled novega civilnopravnega reda in za zvišanje dohodkov vojaških gažistov. V te namene bo vlada potrebovala najmanj 23 milijonov na leto, ostanek pa se bo porabljal za podporo kmetijstva, za investicije in za odpravo časniškega in koledarskega kolka, tako da bo treba dobi na leto 50 milijonov goldinarjev.

Po predloženih načrtih naj se zviša davek na pivo od 16.7 kr. za hektoliter in saharometersko stopinjo na 25 kr., davek na žganje od 35 kr. oziroma 45 kr. od litra alkohola na 50, oziroma 60 kr., davek na sladkor od 13 gld. za 100 kg na neto 19 gld. Ako se konsum ne zniža, bi se zvišal dohodek od piva za 17 076 000 gld., od žganja za 14,489 000 gld., od sladkorja za 15,368 000 gld., skupaj za 46,933 000 gld. Od tega zneska pa je odbiti najprej 3.8 mil., kolikor bo znašal diskonto, popust itd., a ker bi se znižal tudi konsum, — vsaj računati je treba s tem — imela bi država v prvih letih okroglih dohodkov 39 mil. gld., kar bi sicer ne zadostovalo, s čimur pa bi se dalo izhajati, ker je neke stvari še možno odložiti.

Odkazovanje državnih dohodkov iz teh davkov slično dohodkom iz osebne dohodarine se omeji do vštete leta 1909. Od svote 10.5 milijonov dobi Štajerska 567.400 gld., Koroška 173.900 gld., Kranjska 303.900 gld., Goriška 26.200 gld., Istra 23.200 gld., Trst 115.300 gld., s pogojem, da se odpove sedanjim nakladam. Zajedno se deželam zagotovi, da dobe še 15% od svote, za katero preseže dohodek od davka na pivo in na žganje znesek 90 mil. gld. Davka prosto izdelovanje žganja se omeji, sedanje pavšaliranje davka se odpravi, malim žganjarnam se zviša bonifikacija za 1 gld., pri pivovarnah pa se določi popusta 15% tistim,

LISTEK.

5

V megli.

(Potopis. — Spisala Mária.)

(Dalje.)

Druzega dne zjutraj t. j. ob 10. uri smo vstali ter videli kako leži gosta megla po vsem mestu, da nismo videli z oken na hišo onostran kanala. In koliko mraza trpe oni in mi tu doli na „jugu!“ Peč je nekakov čudež v Benetkah, osobito v hotelih, kjer se mora za sobo s pečjo plačati 3 lire več nego za navadno sobo. Italijani živé bolj ponoči, a zato spé po dnevi dolgo. Ob 10. uri se šele začneta zabavati mesto.

Ker sem imela opraviti na pošti, sem šla na glavno pošto, in Bog moj, kakov razloček z našimi toplimi, lepimi uradi! Uradniki so bili z nogami ob tla, da bi si jih ogreli, in si drgnili roke, da so mogli pisati. V srce so se mi smilili oni revčki v črnem, starem, grdem poslopji.

Moja sopotovalca nista mogla opraviti do vlaka svojega posla, a mene je klicala dolžnost domov. Ob 2. uri popoldne sem stopila torej sama v kupé, ki je drdral čez Videm v Trst.

Komaj smo imeli zasedbo Beretke, sijalo je najlepše solnce in se nad nami prostiralo najmo-

drejše italijansko nebo. Kupé je bil le malo topel, toda grelo nas je solnce dovolj.

Ko sem stopala v kupé, pomagal mi je postaren gospod s sivo brado, a neki italijanski častnik ter še drug mlad gospod sta naglo vstala ter vprašala, kam izvolim sesti.

To se mora reči o pravih Italijanih, da znajo biti prijazni, uljudni in ljubeznivi kakor malokateri narod. Saj pa nimajo tudi nič opraviti z našimi iredentovskimi rogovileži.

Zahvalila sem se in sela. Mladi častnik je čital humorističen list, a druga dva sta sedela vsak v svojem kotu ter zrla pred sé.

Ko je prišel sprevoznik po listek, sem ga vprašala, na kateri postaji bi brzojavila.

— Do Trevisa ne, in še tam bo le malo časa.

Napisala sem torej brzojavko v kupéji, kakor mi je svetoval postarni gospod, toda v Trevisu je nisem mogla oddati, ker se brzovlak ustavlja le malo. Uslužno je skočil mlajši gospod z mano iz kupeja, da me je spremil do urada, toda zaman. Rekli so mi: V Vidmu šele bode mogoče.

Na prihodnji postaji je častnik izstopil ter mi dal oni humoristični list in pripomnil:

— Ni dosti vreden, ali na tako dolgi poti postane človeku dolgčas, torej mu je tudi ne baš izvrstno čtivo dobro došlo. —

Za častnikom je izstopil na prihodnji postaji tudi postarni gospod in ostala sva z onim mlajšim, plavalasim resnim gospodom sama. Prišel se je razgovarjati z menoj. Ker sva baš govorila o potovanji, sem mu povedala, kako smo bili vso nedeljo priklenjeni na morji, na kar mi je odgovoril, da naj mi ne bo žal, kajti v Benetkah je bil dan naravnost grozen vsled megle in mraza. Povedala sem mu tudi, da sem bila v operi.

— Žal, da ste naleteli na tako delo, je rekel tovariš.

— Ne vem kakšno delo je bilo, sem rekla; bila sem tako utrujena, da nisem mogla niti poslušati. Toda to sem čula, da so sila ploskali.

— Da, ker je bil skladatelj navzoč, mož, katerega vse ceni in spoštuje, ker ima mnogo zaslug. O operi so pisali, da je globoko premišljena, da se je skladatelj mnogo trudil, veliko študiral — kar se pravi: delo samo na sebi ni nič vredno. —

Ko sem omenila dame v ložah, je dejal, da je tako dekoltiranje tradicionalno v onem gledališči. Drugod pa ni tako, je dejal, a ondi v Benetkah je ostalo aristokraciji od starih časov. Sedaj za dekoltiranje niti ni prava sezona; ali ko je pravi čas, bi videli, kako se vse blišči v ložah biserov in dragih kamenov! Aristokratije se nalašč tako oblačijo (oziroma slačijo!) in lišpajo, da buržoazija ne more

ki skuhajo do 2000 hektolitrov v gotovi dobi, 10%, ki skuhajo do 5000 hl. in 5%, tistim, ki skuhajo večjem do 15.000 hl. Za pivo, ka se ga ni še iztočilo, bo 1. septembra t. l. plačati 83 kr. na knadnega davka od hektolitra.

Za sladkor določa načrt izvozno bonifikacijo 9 mil. gld. Žganje in sladkor, kar se ga rabi za proizvodnjo eksportu namenjenega blaga, bo davka prosto.

Carina na nerafinirani petrolej se zviša od 2 gld., ozir. 2 gld. 40 kr. na 3 gld. 50 kr.

Avstrijsko-ogerska banka.

Na podaljšanje privilegija avstrijsko-ogerske banke nanašajoči se načrti določajo, da ostane banka tudi zanaprej skupna, in da se privilegij podaljša do 31. decembra 1910. Določbe privilegija se nekoliko premeče.

Generalni svet sestojal bo v prihodnje iz guvernerja, dveh podguvernerjev in njiju namestnikov ter 12 svetnikov. Guvernerje in namestnike imenuje cesar, a ne več na predlog generalnega sveta. Generalne svetnike voli občni zbor in sicer 6 avstrijskih in 6 ogerskih. Guverner se imenuje za dobo 5 let. Oba vladni bodeta v prihodnje nadzorovala banko, ne samo da se drži zakonov in statuta, ampak tudi da varuje državno korist.

Vladna komisarija imata pravico, prisostvovati vsem sejam obč. zbora, generalnega sveta, direkcije in posamičnih komitejev, tudi eksekutivnega komiteja, nadzorovati poslovanje in ugovarjati vsem sklepom, če so protizakoniti ali nasprotni drž. interesu.

svobodno more generalni svet sklepati samo glede obrestne mere, glede diskontne politike — vladni zastopnik pa ima pravico, ugovarjati iz ozirov na drž. interes eskomptiranju pod obrestno mero, — glede poročil občnemu zboru in glede službenih razmer bančnih uradnikov, vendar sme vladni komisar ugovarjati premembi sistema plač in penzij. O ugovorih razsoja ministerski svet.

Vodstvo banke ostane v rokah generalnega sveta, določevanje kredita spada v kompetenco direkcij, istotako imenovanje cenzorjev, dotacijski princip se opusti, referent direkcije prevzame funkcije osrednjega nadzornika nad filijalami. Banka je vezana, skrbeti tudi za kredit kmetijstva in se v to svrhu da avtorizovanim zastopstvom kmetijskih interesov v raznih deželah tisti upliv, kakor ga imajo trgovske zbornice, mej cenzorje pa je poklicati tudi s kmetijskimi razmerami znane osebe.

Banka mora biti popolnoma pripravljena na plačevanja v gotovini, kakor hitro konča vlada regulacijo valute. S 1. januarjem 1899 mora uvesti kronsko veljavo. Izdajati sme bankovce samo po 50 kron in več, do uvedanja nove valute pa sme izdajati tudi bankovce po 20 kron in po 10 kron. Metalni zaklad bo znašal 520 milijonov goldinarjev.

Od čistega dobička bodo dobivali delničarji po 4%, namesto dosedanjih 7%, zato pa se delniška glavnica zviša od 90 na 105 milijonov gold. tako, da se vsaki delnici pripiše iz rezervnega fonda 700 gold. Po odbitju dividende se rezervnim in penzijskim fondom doda 8% čistega dobička, ostanek pa, v kolikor ne presega skupna dividenda delničarjem 6%, se razdeli mej vladi in mej delničarje. Povprek

zraven. Dve vrsti lož sta stalno za jedne in iste rodbine ter se ne prodajata; to gledalče je res, — še za nas Benečane, — nek drug svet, un altro mondo.

Govorila sva o operah, o katerih sem dejala, da se morajo slišati večkrat, da ostane kaj od njih, osebno, ako človek ni posebno muzikaličen.

— Jaz niti ne grem enkrat v opero. Prosim Vas lepo n. pr. Wagnerjeve opere! Kaj Vam ostane, ako jih slišite enkrat? Nič, nego oni čin, čin od instrumentacije — je rekel on. Ali, recimo, koliko časa je bilo treba, da smo se sprijaznili s slovansko glasbo z onimi slovanskimi „nenjami“ (uspavankami), a danes je to, kar v nas vleče najbolj —

Meni je šinila vsa kri v glavo. — Res? Slovanska glasba se je udomačila v vas? Oh, kako me to veseli! — sem rekla v jedni sapi.

— Zakaj vas tako veseli? je vprašal osupel.

— No, zato, ker sem Slovanka, ali niste razumeli po mojem naglasu? —

— Ne, nikakor, mislil bi bil prej da ste Nemka.

Naredila sem prav kisel obraz in rekla: Ne, ne, nočem biti taka, da bi me jemali za Nemko.

Nasmehnil se je veselo, potem sva nadaljevala najin pogovor.

(Konec prih.)

znaša čisti dobiček 7 milijonov gold., od katerih dobé delničarji 5,432.000 gl., vladi pa 1,232.000 gl. Ta dohodek se pa mej Avstrijo in Ogerako ne razdeli po kvoti, ampak po ključu, kateri se določi po bančnih dohodkih iz vsake državne polovice.

Državni dolg v znesku 80 milijonov se z uveljavljenjem privilegija reducira na 30 milijonov, od katere svote ni treba plačati ne dolgov, ne amortizacijske kvote. Oger-ka pa plača za to Avstriji 9 milijonov in sicer v 50 letnih obrokih po 180.000 gold., začevši z l. 1911.

Regulacija valute.

Na nadaljevanje že l. 1892. začete regulacije valute se nanaša več zakonov. Vlada hoče najprej drž. note po 5 gld. in po 50 gld. vzeti iz prometa, da tako pokrije dotični dolg 112 milijonov, ob enem pa hoče vzeti iz prometa salnske nakaznice.

Zneska 112 milijonov neče vlada nadomestiti samo z rovim denarjem, ampak predlaga, naj se izda srebrnjakov po 5 kron za 64 milijonov kron, banka pa naj izda bankovcev po 10 kron za 160 milijonov kron.

Zajedno nasvetuje vlada obligatno računanje po kronski veljavi.

* * *

To je na kratko vsebina danes predloženih nagodbnih predlog, o katerih si seveda še nobena stranka ni mogla narediti jasne sodbe.

V Ljubljani, 20. aprila.

Državni zbor začne danes svoje seje. Zasedanje njegovo pa bode kratko. Delegacije se začno namreč že 9. maja, zato se pretrgajo državnozbornske seje menda že 7. maja. „Vaterland“ prorokuje, da se potem sploh več ne sestane državni zbor. Danes bodo imeli različni klubi svoje seje, tako pred vsem parlamentarno komisijo desnice, nemška naroda in nemška napredna ter krščansko socialna stranka. Dunajski časopisi poročajo, da se trgovinski minister, dr. Baernreither posebno trudi, da se ustanovi nemška „srednja stranka“.

Zopet izvoljeni Crispi. Glasoviti Crispi, kateremu je izrekel parlament še pred kratkim „politično grajo“ radi sleparij z državnimi novci, katere je porabljal za luksuz svoje mlade žene, je torej zopet izvoljen poslancem. Ta mož, ki je na nečuvnen način in v svojo lastno osebno korist zlorabljal svojo uradniško moč, dokler je bil minister, ta mož in njegovi somišljeniki si gotovo domišljajo sedaj, da je opran vsega, kar je bilo, in da se sveti zopet v blišču poštenjaka. Toda znano je, kako v Italiji — delajo volitve, zato zopetna izvolitev takega moža razkriva le vsemu svetu, kako nizko je padla v Italiji javna morala! Kakoršni poslanci, taka dežela!

Amerika in Španija. Šele sedaj je znano celotno poročilo Mac Kinleya. Poročilo je vse bolj agresivno in žaljivo, kakor se je pisalo. Radi tega vlada v Španiji nenavadna ogorčenost radi smelega, krivičnega in preošabnega poročila. Ministerski svet je v oficiozni noti protestiral, da bi se tuja država vmešavala v razmere, do katerih ima le Španija nedotakljivo in nemotljivo pravico. Na Dunaju bivajoče špansko poslaništvo izreklo je nekemu žurnalistu mnenje, da se napove vojna že v torek. Mej ameriškim senatom in mej bišo reprezentantov vlada sedaj hudo naprotje. Zato se izvoli odsek, ki bode obravnaval obe resoluciji ter ju vnovič predložil. Predlog, da bi imeli zbornici skupno sejo, je bil odklonjen. Iz Pariza se javlja, da hočejo evropske vlasti vsekakor še enkrat posredovati. Diplomacija se trudi sedaj, da bi bilo to posredovanje v vsakem oziru složno in solidarno, kar bo napravilo v Washingtonu večji vtisk. Evropske vlasti se bojé, da bi nastale veld špansko-meriškega konflikta tudi v Evropi in Aziji miru nevarne zapletke. V španskih mestih se dogajajo vsak dan sovražne demonstracije, pri katerih se paše Amerika, pobijajo okna ameriškim konzulatom itd. V Malagi pa je množica strgala celo ameriški grb s konzulata ter ga metala mej zasramovanjem po blatu.

Dopisi.

Iz Škofjeloške, 17. aprila. Zelo prijetne ure imeli smo dne 11. t. m. v salonu gospe Guze-love, kjer je naš pevski klub priredil svoj večer, na čegar vseh sme biti ponosen. Dvorana je bila prenapolnjena, dasiravno smo marsikaterega pogrešali. Čeprav ni mnogoštevilen mešani zbor, vendar se je pokazal pri prednašanju skladb liričnega značaja tako dobro izvežbanega, da ga lahko prištevamo najboljšim zborom na Gorenjskem. Očaralo

nas je precizno izvajanje Vilharjeve „Lunice“ in Hubadovega „Škrjančeka“, občudovali smo svežost glasov pri Nedvčedovem „Veslem pastirju“, ter bili presenečeni veld gotovosti pri izbornem izvajanju Forsterjeve „Ljubice“. Mej pevskimi točkami igral je klubov godbeni kvintet več umetnih skladb, izmed katerih sta se morali „Sokolska koračnica“ in „V boj“ na splošno zahtevanje ponavljati. Kvintet je pokazal pri izvajanju precej težkih skladb isto dovršenost kot zbor. — Omeniti je tudi, da se je pred kratkim ustanovilo pri nas „olepševalno društvo“, katero je z nasadi že precej pridruživlo mestno lice. Upati se sme, da bode spretni društveni odbor še mnogo prepotrebnege uredil, akoravno se mu stavijo različne težkoče. Toliko v dokaz da naše mesto napreduje.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. aprila.

— (Občinske volitve.) V kazinskem „Gfrettzimbru“ so naši ljubi Nemci naredili svoj načrt za volilno borbo. Narekoval ga jim je njih generalisimus Dzimsky, kateri je zdaj prevzel vodstvo nemške stranke. Načrt je prav preprost in dokazuje, da je za vodstvo nemške stranke treba bore malo duševnih zmožnostij. Po tem načrtu hoče armada Dzimskega v prvem razredu delovati s pomočjo kranjske hranilnice, v drugem z nemškimi turnarčki, v tretjem pa z obupano strancijskimi demokratov. V prvem razredu kandidirajo Nemci gg. Jos Luckmanna in A. Dreleša. Oba sta tako poštena moža, kakor vsi drugi meščani. Gospod Luckmann je že precej v letih in se ne meni rad za druge reči, kakor za svojo lastno korist. Nemci povdarjajo posebno to, da je predsednik kranjske hranilnice. To je lepa čast, ki gospodu bankirju najbrž tudi nekaj koristi, čeprav je gospod predsednik sam prepričan, da je težko služiti pod dr. Suppanom. Gospod Luckmann je predsednik, govoriti pa nima v hranilnici prav ničesar, ker tega prvi uradnik dr. Suppan ne prenese. Morda bi g. Luckmann že ne bil več predsednik, ako bi ne upal, da dobi kaj v svojo prazno gumbnico. Sicer pa se nikomur ni bati kranjske hranilnice, in ako bi mu kdo ž njo grozil, tistemu naj odlovari, da imamo v Ljubljani tudi svojo mestno hranilnico. Sicer pa so proti vsakemu pritisku od strani kranjske hranilnice tudi druga sredstva na razpolaganje. Čudno je, da Nemci pri g. Luckmannu povdarjajo samo to, da je predsednik kranjske hranilnice, popolnoma pa pozabljajo, da je tudi predsednik ljubljanske plinarne, torej tiste družbe, ki leta in leta zastruplja mestni zrak, samo da jej ni treba nič investirati, ki prodaja svoj slabi plin za nezaslišno ceno, tako drago, kakor se nikjer drugod ne prodaja, in ki je ljubljansko prebivalstvo že za milijone ožela in odrlo. Pri plinovi družbi je imel g. Jos. Luckmann najprej priliko pokazati, če mu je res kaj na blaginji mesta in prebivalstva, a pokazal je samo to, da so mu delničarske koristi čez vse. Tak mož pač kar nič ne spada v obč. svet, in meščanstvo bi samo dokazalo svojo nezrelost in nerazsodnost ako bi poslalo tja, kjer naj se varujejo občne koristi, moža, ki ima tako malo smisla za občno korist, da je predsednik plinarne! In g. Avg. Dreleš? Mož je prišel pred leti na Kranjsko, tu živi že dolgo časa, nalezal se je že mnogo denarja, ali slovenskega prebivalstva ne spoštuje niti toliko, da bi se bil naučil slovenskega jezika! Kaj hoče ta mož v obč. svetu, ko še razumel ne bo, kaj se govori, in ne bo vedel, o čem se glasuje? Bolje je, če ostane pri svojih pečeh, saj itak nima nikakih sposobnostij, povrh je pa luteran in mi, dasi smo svobodni in tudi g. Drelešu radi puščamo njegovo vero, vendar mislimo, da luterana v obč. svetu ni prav nič treba, ker bi se potem moglo še misliti, da je tudi že luteranski element prišel do kake veljave v Ljubljani.

— (Kako pridemo do tega?) V popolnoma slovenski zadevi smo dobili naslednji odlok: „G. Z. S. 4: 3/98. Beschluss. Mit dem diesiger. Beschlusse vom 6. April 1898 G. Z. S. 1: 3/98 wurde der Concurs über das Vermögen des Handelsmannes . . . in . . . eröffnet und wurde die Anmelungsfrist bis zum 9. Mai 1898 bestimmt und die Liquidirungstagsfahrt von dem Concurscommissär K. K. Lgr. Schneditz auf den 13. Mai 1898 um 9 Uhr bei dem k. k. Landesgerichte Laibach angeordnet. Hievon werden Sie in Gemässheit des § 107 der C. P. verständigt. K. k. Landesgericht Laibach III. Abth. am 16. April 1898. — V encajz.“

— Dalje v prilogi. —

Dovoljujemo si samo vprašanje: Kako pride „Na rodna tiskarna“ do tega, da dobiva take nemške odloke?!

— (Rudeči križ.) Dne 16. t. m. se je vršil pod predsedstvom I. podpredsednika, gosp. ces. svetnika Iv. Murnika redni letni občni zbor deželnega pomočnega društva za Kranjsko. Prvosedek pozdravi zbor, posebno vojaške svetnike, gosp. c. in kr. višjestažnega zdravnika, dra. viteza Wagnerja in gosp. stotnika Ivana Zagarja, potem pojasni v kratkem delovanje društveno v l. 1897., na kar se odobruje vzameta na znanje letno poročilo in računski zaključek. Društvo je šlo v minoletem letu 3 častne člene, 209 rednih in 2 podporna. Premoženje je znašalo 15.808 gld. v plodonosno naloženi gotovini in 565 gld. v obligacijah in srečkah. Dohodki so znašali 1761 gld. 17 kr., stroški 649 gld. 97 kr. Mej poslednje se štejejo upravni stroški v znesku 304 gld. 97 kr., podpora za po toči prizadete Dolenjce 200 gld., podpori dvema invalidoma skupaj 15 gld. in 30% prispevek na centralno zalogo v znesku 130 gld. S koncem leta se je premoženje pomnožilo za 1111 gld. 20 kr. 15 podružnic je štelo 556 členov s 6638 gld. 12 kr. premoženja. Pri volitvi novega odbora za dobo 3 let izvolili so se dosednji funkcionarji, namreč gg. dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški, dr. Emil Bock, Jakob Čik, Peter Grasselli, Vincenc Hübschmann, dr. Friderik Keesbacher, Emerik Mayer, Ivan Murnik, Ivan Perdan in Andrej Zamejic za glavno društvo in gospodje Albin Achtschin, Franc Doberlet, Ferdinand Mahr, Gabriel Piccoli in dr. Josip Stare za podružnice. Za pregledovalce računov so se zopet izvolili gg. višji računski svetnik Viktor Colloretto, Karol Karinger in Josip Kušar in za namestnike gg. Anton Klein in Josip Lozar. Končno je zbor izrazil s tem, da je vstal s sedežev vsem dobrotnikom in pospešiteljem društva najtopleje zahvalo, posebno kranjski hranilnici, kranjskemu deželnemu zboru, več gospodom okrajnim glavarjem za njih krepko pospeševanje društvenih in interesov, potem odposlancem pri zveznem zboru, vodstvom podružnic, ljubljanskemu časopisju itd. Pri odborovi seji, ki se je na to vršila, se je zopet izvolilo dosedanje predsedstvo, namreč gg. Emerik Mayer predsednikom gosp. Ivan Murnik I. podpredsednikom in gosp. dr. Friderik Keesbacher II. podpredsednikom. Dalje je volil odbor 3 odposlance k zveznemu zboru na Dunaji, in sicer 2 za glavno društvo in 1 za podružnice. Dosednji razsodiški kolegij, obstoječ iz gospodov c. kr. deželno sodnega svetnika Jos. Martinaka, c. kr. deželno-sodnega svetnika Karola Pleškota, c. kr. dvornega svetnika dra. Jos. Račiča, potem c. kr. deželno-vladnega svetnika Ludovika markija Gozanija in c. kr. deželno-vladnega svetnika Jos. Merka se zopet potrdi.

— (Členi kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“) se uljudno prosijo, da vzamejo s oja kolesa iz klubove dvorane v „Parvem mlinu“ najkasneje do dne 30. t. m. S 1. majem nam je namreč dvorana odpovedana. V svoji zadnji seji je odbor uvažuje, da se v kratkem gradi lastno več bališče, sklenil prositi gg. člene, da ohranijo svoja kolesa do otvoritve lastnega vežbališča, ki se bode najkasneje do konca junija brez dvombe že izvršila, doma; za dva meseca namreč pač ne kaže najemati novega vežbališča. Da pa se kolikor mogoče pospeši zidanje lastnega vežbališča, obveščajo se s tem gg. členi, da se bode na zadnjem rednem občnem zboru zahtevani izredni občni zbor vršil dne 27. aprila; dnevi red mu bode: Razgovor in sklepanje glede gradnje novega vežbališča; razgovor in sklepanje o navodilu, katero da občni zbor odboru v svrhu omogočenja treniranja klubovih členov za prvo dirko dne 5. junija; slučajnosti. Podrobnosti se naznanijo kasneje, istotako kake eventualne spremembe.

Odbor kluba slov. bic. „Ljubljana“.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam: Pri parku nasproti „Narodnemu domu“ delajo otroci iz nemške šole, ki se kratkočasijo tudi s tem, da pišejo na klopih in drevedu „Heil“, precejšnjo škodo. Poškodovali so namreč živo mejo. Dobro bi bilo, da bi kdo malo na park pazil in če treba dotične paglavce malo okrcal.

— (Neprevidni kolesarji.) Kolesarji, bodisi civilnega ali vojaškega stanu, še vedno neprevidno dirjajo po mestu, kjer je z ozirom na promet počasna vožnja neobhodno potrebna. Včeraj popoldne vozil je neki kolesar po hodni poti v Komenskega ulicah, ko so ravno šli otroci v šolo. Vozil je v naglem diru in povozil šolskega učenca Fr. Janeža. Deček je bil na nogi poškodovan. Pred par dnevi pa je neki vojak povozil na sv. Petra cesti delavko Marijo Javoršek. Zadel jo je s kolesom v prsa tako, da je padla in se poškodovala na čelu in na nogi. V obče se slišijo pritožbe, da vojak le malo pazi na predpise cestno-policijskega reda, in da se posebno pri vožnjah na kolesu ne ozirajo na določila, da je v obmestju sploh prepovedano se voziti po pešpotih. Civilisti se zaradi nagle in neprevidne vožnje ali zaradi vožnje po prepovedanih krajih kaznujejo sodnijsko ali policijsko, kdo pa kaznuje vojake zaradi takih prestopkov? V varstvo občinstva pa se mora zahtevati, da se neprevidni kolesarji, naj si bodejo kateregakoli stanu, strogo kaznujejo.

— (Stariši pazite na otroke!) Včeraj popoldne igral se je 4 leta stari deček Alojzij Galičič na sv. Jakoba nabrežji ob Ljubljani in je ravnal tako neprevidno, da je padel v vodo, kjer bi bil gotovo utonil, da ga ni delavec Alojzij Jarc potegnil iz vode. Deček je bil brez varuha.

— (Pretep.) Danes dopoldne sta se pri podiranju hiše št. 8 v Dolgih ulicah sprla in stepla dva delavca in je eden vrigel drugega s tako silo ob tla, da se je ta znatno poškodoval.

— (Regulacija učiteljskih plač.) V tej zadevi smo prejeli iz učiteljskih krogov več dopisov. Mislimo, da zadošča, ako priobčimo samo jednega, ker so vsi po vsebini jednaki. Ta dopis se glasi: „Odbori slovenskih učiteljskih društev na Kranjskem se opozarjajo na „Slovenski Narod“ z dne 15. aprila t. l., štev. 84 in sicer na prošnjo vodstev mestnih ljudskih šol v Ljubljani za uvrstitev učiteljskega oboja v I. in II. vrsto. — Na čegav račun ta prednost našim tovarišem v Ljubljani, ko imajo itak prednosti, katere jim privoščimo, a oni naj nam na deželi privoščijo, kar nam gre? — Čemu toraj toliko krika in vika za upeljavo statusa? Ako je status upeljan, naj se po njem ravna za vse z jednako pravico.“ — 21 let službe učitelj z družino.

— (Klub slovenskih biciklistov Kamnik in okolica) naznanja svojim p. n. členom, da bode občni zbor dne 1. maja t. l. ob 5. uri popoldne v Domžalah na pošti. Vspored: Poročilo tajnika, poročilo blagajnika, volitev novega odbora in eventualnosti.

— (Razglednice za vas Rakek.) Piše se nam: Vria rodoljubinja gospa Matilda Sebenikar dala je napraviti prav lične razglednice za vas Rakek. Čisti dubček podari „Družbi sv. Cirila in Metoda“. Naj bi ta vzgled našel mnogo posnemovalcev!

— (Zadnji potres) je bilo čutiti tudi zunaj Ljubljane in celo na Štajerskem v celjski okolici. Dobili smo več poročil iz Preserja, Vač, iz Št. Petra in iz Velesovega.

— (Umrla) je v Gradci rodoljubna podpornica narodnih društev in naprav, gospa Pavlina Bahovec roj. Wiesner. Pokojnico so prepeljali v Samobor na Hrvaškem, kjer so jo pokopali v obiteljski rakvi.

— (Kroglja v nogi od leta 1878) Piše se nam: Bivši častniški namestnik g. Fran Košmelj opozoril me je na moža sobojevnika iz leta 1878., koji še danes nosi kroglo v svojem životu. Po natančni preiskavi in poizvedbi našel sem sledeče: Martin Kejžar, po d. Podkatarjev iz Martinj vrha, sedaj lastnik male hiše pri sv. Lenartu, udeležil se je bosenske okupacije v l. 1878. kot prostak pri slavnem c. kr. 17. pešpolku v 6. stotnji. V bitki pri Jajci dne 7. avgusta bil je ranjen vrhu levega stegnja. Rana bila je tako majhna, da je bil zdravljen le za malo prasko, in ob enem nadalje služboval nevede, da nosi kroglo v levem stegnju. Več let ni čutil nikakih bolečin, ko je pa kroglja prišla blizu kolena, bil je skoraj dve leti zadržan, da ni mogel svojega posla kot tesarski pomočnik in dni nar redno opravljati, večkrat je moral delo vsled otekline in bolečin v kolenu popolnoma opustiti ne vedé zakaj, in tudi sedaj, ko se kroglja bliža po skoraj 20letnem potovanju stopalu — sedaj je nekaj centimetrov nad gležnom — čuti že bolečine in nagajanja pri hoji. Čudna je krogeljna pot v tem času. Vstop v vrhmem zunanem delu levega stegnja je popolnoma viden. Kroglja potovala je svedrasto čez stegno, pomikala se dalje na notranji strani kolena nizdol in jednako svedrasto skozi mečo tako, da se nahaja sedaj zopet na zunanji strani nekoliko nad gležnom. Ker se je bati, da bode mož, sedaj ko ima priti kroglja v koščene dele, počutil večje bolečine in ovire, potrebno bi bilo, da se isti natančneje preišče, oprosti bodočih bolečin in zaslužkovih ovir, svetovati bi bilo zlasti višjim vojaškim zdravstvenim krogom, da se mu pomaga in ako mogoče, da se priporoči višjim oblastim v primerno podporo. Vsled oddaljenosti vseh občil se mož ni mogel zgledati za spominsko kolajno. Lahko in rad bi opravil sam operacijo izrezanja navzdol obrnjene kroglje, a ker je stvar redka in važna, prepustim rad vse višjim krogom. — Ivan Dominik, okrožni zdravnik.

— (Brzjavni in telefonski promet me seca marca t. l.) Na ces. kr. brzjavnih postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca marca in sicer na Primorskem odanih 48.180, došlih 52.798, tranzitojnih 144.106, skupaj 245.084 brzjavk; od teh jih odpada na Trst sam odanih 31.009, došlih 35.220, tranzitojnih 132.838, skupaj 199.067 brzjavk; na Kranjskem odanih 6241, došlih 8107, tranzitojnih 11.410, skupaj 25.758 brzjavk. Telefonski promet: a) V interurbanem telefonskem prometu bilo je v istej dobi v Trstu 1742, v Opatiji 501, v Pulju 57, v Ljubljani 233 pogovorov. b) V lokalnem prometu govorilo se je v Trstu 190.000krat, v Pulju 5305krat, v Gorici 3680krat, v Opatiji 2307krat, v Ljubljani 5935krat. — V Trstu, dne 18. aprila 1898.

— (Jadranska Vila na Sušaku) priredi v soboto 23. t. m. v svojih prostorih koncert. Vzpored je jako lep in bogat.

* (Nesreča v češki vasi Klapaj.) V Klapaju so ljudje že dalje opažali čudne prirodne pojave. Studenci so včasih hudo naraščali, a se zopet

povsem posušili, toda nihče ni vedel temu vzroka. Pred tremi tedni pa se je začela zemlja ponikati, in prebivalstvo 26 hiš so morali ostaviti svoja stanovanja. Na veliki četrtki pa se je začela zemlja sredi vasi nižati in pokati; ljudje so prestrašeni pobegnili iz hiš. Druzega jutra pa so prestrašeni opazili, da je zemlja ponekod globoko upala, a drugod se vzdignila, hiše so bile porušene. Nesrečo je povzročila voda, katere se je v veliki množini nabrala pod zemljo ter jo podruvala.

* (V 30 urah spisal dramo.) Italijanski pesnik Augusto Novelli je stavil, da spiše v 30 urah tridejansko dramo, katere snov bode povzel iz kolesarskega življenja. Igrala se bode ta drama na dan kongresa kolesarjev v Florenci. Novelli bode pisal dramo šestkrat po pet ur; nadzorovala ga bo komisija žurnalistov. Tudi če igra propade, dobi pisatelj 500 lir. Ako pa igre ne spiše v določenem roku, izgubi vse tanijske, katere bi sicer dobil to leto za svoje predstave.

* (Avdijenca pri kitajskem cesarju.) „Kölische Zeitung“ pripoveduje o slavnostni avdijenci švedsko-norveškega poslanika Ove Gudeja pri kitajskem cesarju. Ceremonije so se začele že ob sedmih zjutraj. Sprejet je bil Gude najprej v nekem paviljonu, kjer so bili ministri vnanjih del ter posrejevalci; tu so mu postregli s čajem in cigaretami. Potem so se pomaknili nekoliko naprej, kjer so zopet čaj pili in kadili, da se odpočijejo. Ob devetih pa je šel poslanik, spremljevan od dostojanstvenikov, k cesarju. Ko je vstopil v dvorano, se je trikrat priklonil, na to je stopil tri korake naprej ter se zopet priklonil; ko se je končno še trikrat priklonil, je pozdravil cesarja v francoskem jeziku. Tolmač je prestavil ves govor v kitajščino, in slednjič je ponovil najstarejši princ ta govor v mandžuskem jeziku ter izročil cesarju poslanikovo priporočilo od kralja Oskarja. Na povratku so se vršile iste ceremonije, kakor na pot k cesarju, po pili zopet veliko čaja ter skadili nešteto cigaret, potem je bil poslanik odpuščen.

* (Nenavadno dober spomin.) V ameriški kaznilnici v Connecticutu je kaznjene John Henry Davis, kateri zna na pamet vsa Shakespearova dela. Učil se jih je celih 15 let v kaznilnici. Tu je privrkat čul govoriti o slavnem pesniku, in sklenil je, da se ga nauči na pamet. — Tudi na Švicarskem živi v blaznici sličen človek, kateremu se ne morejo dosti načuditi. Deklamovati zna namreč 123 himen. Te so mej seboj v nekaki zvezi. Ako ga kdo vpraša za 35 himno, recituje jo takoj; in ako ga neposredno na to vprašaš za 5, 10 ali kako drugo himno, pove jo brez pogreška od besede do besede.

Darila:

Za spodnještajerski jubilejski zaklad so vplačali nadalje: Slavna posojilnica v Vitanji 80 kron, slavna občina Brebrovnik 50 kron. Slavna okrajna hranilnica v Slovenjemgradu dovolila je pa pričeni z letom 1898 do preklica plačevati v spodnještajerski jubilejski zaklad letni donesek 40 kron, ter je donesek za leto 1898 po 40 kron že vplačala.

Zahvala. „Kotko Slowianskie“ v akademski čitalnici v Lvovu si šteje v prijetno dolžnost, izrekati najprisrčnejšo zahvalo za blagodušno podarjene knjige slavni „Slovenski Matici“, ki je darovala izvode vseh svojih izdanih knjig, slavni „Narodni Tiskarni“ za darovanih 50 knjig, slavnemu uredništvu „Dom in Sveta“, slavnemu uredništvu „Mira“ in slavnemu uredništvu „Slovenske knjižnice“ ter kličemo vsem iz dna srca po staropoljskem običaju „Bóg zapłać!“

Za odbor: Stanisław Zdriarski.

Književnost.

„Zgodovina slovenskega slovstva“.

(Dalje.)

Kar se tiče rojstnega leta Mencingerjevega, sem se obrnil naravnost do njega, svojega starega znanca. V šaljivem in prijaznem listu mi je ustregel. Radi mojih jako oslavljenih oči je jako možno, da sem številko 8 zamenil s številko 6. Pleteršnik je, spisuje slovar, imel, če se ne motim, 10 let dopusta in mnogo tvarine pripravljene, a jaz sedaj učim slovenščine 22 ur, 18 ur na gimnaziji, 4 na realki.

Kar se tiče Simona Jenka se mi očita, da ga je g. Levec v „Zvonu“ 1879. leta opisal obširneje nego jaz. Dodatke iz Jenkovega življenja sem skrajšal, popis njegovega pogreba sem izpustil, o Jenku pripovedniku pa sem omenil več nego Levec. Gosp. Levec je v omenjenem letniku Stritarjevega „Zvona“ opisal štiri slovenske pisatelje, jaz jih moram v enem letu opisati več. Sploh sem pa v predgovoru I. zv. priznal gospodu predsedniku največje vsposobljenosti. On bi pisal kakor W. Scherer, jaz pa pišem kakor Hoberstein (izraz priznanega slovstvenika v Ljubljani.)

Če g. dr. Vidic govori o hvaležnosti (recte nehvaležnosti) izjavljam, da se moje dotične izjave izražene lani v „Edinosti“ niso tikale njega, niti sploh mladega naraščaja, nego tega dejstva, da bi Slovenci slovenskega pisatelja delujočega 26 definitivnih let v napornem učiteljskem stanu, lahko za nekaj časa rešili trudapolnega dela, ker bi obsežnejši slobodni čas gotovo bil na korist toli obširnemu delu, kakor je moje.

Veseli me, da gosp. dr. Vidic priznava trajno vrednost moje knjige; kolikor je meni možno, se hočem modernizovati. (Dalje prih.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 20. aprila. Začetkom današnje seje so ministri odgovarjali na razne interpelacije, ob 1. uri pa se je začela razprava o predlogih, naj se obtoži Badenijevo ministerstvo, ker je poklicalo redarje v parlament. Kaiser je govoril o Badenijevi politiki, a nihče ga ni poslušal. Ko je Falkenhayn stopil k predsedniku Fuchs, so ga nemški radikalci začeli psovati. Falkenhayn se je postavil k Jaworskemu in kričačem pokazal — hrbet, kar je obudilo obilo smeha, mej radikalci pa silno jezo. Potem je govoril dr. Gross, zdaj pa govori socijal-demokrat Rieger. Zanimanja ni nič. Razprava bo trajala tri dni. V torek se začne razprava o predlogih radi jezikovnih naredb.

Dunaj 20. aprila. Kapitulacija državnih in cerkvenih oblastev pred tržaško iredento je dala povod ostremu članku v „Vaterlandu“, kateri obdeluje tudi „N. Fr. Pr.“, da je bila tudi v tem slučaju, kakor vedno, na strani iredente. „Reichswehr“ javlja, da pridejo tržaške dogodbe tudi v parlamentu na razpravo. Slov. kršč. - narodna zveza zahteva pojasnil in zadoščenja, zlasti ker je kapitulacijo tržaškega škofa prouzročila vlada. „Zveza“ smatra to stvar za najodločilnejšega pomena in hoče izvajati vse posledice, ter, ako nič ne opravi, izstopiti iz desnice.

Dunaj 20. aprila. Slov. kršč. narodna zveza namerava namesto dra. Šustersiča izvoliti Povšeta predsednikom. Poročilo „Reichswehr“ in „Reichspost“ o klubovem stališču radi tržaških dogodb ni točno. Klub sklone šele danes, kaj je storiti. Vsekako bo energično postopal; na izstop iz desnice pa ne misli, ker to ni vladna, ampak povse samo stalna parlamentarna zveza.

Dunaj 20. aprila. V parlamentu se govori, da hoče vlada, ako obstrukcija ne pomeni, razpustiti državni zbor, v katerem slučaju bi se nove volitve vršile na jesen.

Dunaj 20. aprila. Poslanec dr. Ebenhoch je imenovan dež. glavarjem gorenje-avstrijskim.

Dunaj 20. aprila. Uradni list prijavlja ministersko naredbo, s katero se prepoveduje uvažanje za škrlatico bolnih rastlin in sadja. To važno odredbo je izposloval posl. Berks.

Dunaj 20. aprila. Schönerer je pismeno pozval vse nemškoliberalne in nemškonacionalne poslance, naj podpišejo njegov proti Gautschu naperjeni obtožni predlog in jim naznanil, da obelodani vse odgovore.

Dunaj 20. aprila. V uradniških krogih se zatrjuje, da se regulacija uradniških plač se letos uveljavi, tudi če se ne obnovi pogodba, ker hoče vlada dotične troške pokriti iz blagajniških prebitkov in iz nekih dohodkov od sladkorja.

Praga 20. aprila. Edvard Gregor je izdal skrajno strupen spis proti kandidaturi finančnega ministra Kaizla v Karlinu in Smichovu. Izvolitev dr. Kaizla je vzlic temu zagotovljena.

Madrid 20. aprila. Ministerski predsednik Sagasta je pozval vse poslance na skupno delo za obrambo časti in integritete Španske in imenoval postopanje Zjedinjenih držav naj infamnejši atentat, kar jih pozna zgodovina.

Washington 20. aprila. Vojna mej Zjedinjenimi državami in Španijo je gotova stvar. Senat in poslanska zbornica sta se zjedini in vzprejela resolucijo, kakor jo je nasetovala poslanska zbornica. Po seji je bil sklican ministerski svet, kateri je redigiral ultimatum, ki se poda Španski. Mac Kinley je zahteval, naj se da Španski rok 2 ali 3 dni, podvreči se zahtevam ultimatumu. Jutri podpiše Mac Kinley ultimatum in tudi resolucijo parlamenta. Vojno ministerstvo je že predložilo vse zakonske načrte glede formacije vojne. Mac Kinley sodi, da vojna ne bo dolgo trajala.

Narodno-gospodarske stvari.

— **Posojilnica za Il. Bistriški okraj v Trnovem** je imela v pretečenem letu 102.235 gld. 38 kr. prometa. Zadržnikov šteje 301 in sicer 24, kateri imajo 58 glavnih deležev po 25 gld. in 277 z opravnimi deleži po 1 gld. Stanje hranilnih vlog 146 vlagateljev koncem leta je 90.835 gld. 72 kr. in se je isto povišalo za 8875 gld. 91 kr. Posodilo se je na osebni kredit 6265 gld., na posestva 11.175 gld., skupaj 17.440 gld., vrnilo pa od posojil na osebni kredit 2675 gld., na posestva 3800 gld., na zastave 2570 gld., skupaj 9045 gld., razposodilo se je torej več 8395 gld., posojila koncem leta 1896 so znašala 79.914 gld., toraj je stanje posojil koncem leta 1897 danih 274 zadržnikom 88.309 gld., in sicer znašajo posojila na osebni kredit 13.259 gld. in na posestva 75.050 gld. Račun zgube in dobička izkaže 885 gld. 95½ kr. dobička, kateri znesek se pridene zadržnemu zakladu, ki znaša toraj 2445 gld. 29½ kr.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prasek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, raznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 škatljici se ne pošlje naravnost. 1 (5-6)

Mnogo lekarnarjev znižuje prodajalno ceno **Santal Midy-a**; mladi ljudje naj se torej ne ozirajo na ponudbe, storjene na škodo njihovega zdravja in njihovega denarnega mošnjička, ter naj bodo preverjeni, da se hitro ozdravijo. (11-1)

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
19.	9. zvečer	737,6	10,4	sr. jzah.	jasno	
20.	7. jutraj	737,7	5,9	sl. jvzh.	megla	0,0
	2. popol.	736,6	17,9	sr. jzah.	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura 11,8°, za 1,4° nad normalom.

Zagreb - New-York „Prim Line“

Odhod parobroda „Spartan Prim“ 23. aprila iz Genove. Cena III. razreda:

Zagreb-New-York velja av. velj. 75 gld.

Vozni listek iz Kranjske v Zagreb se dotičniku plača, ako kupi parobrodni listek pri nas.

Na brodu izvrstna hrana in vino.

Prodaja parobrodskih listkov dne 17., 18., 19. aprila **sključno le** (586-4)

L. Mašek i drug

Zagreb, Margaretska ulica 10. Pisarna za odpravo oseb in blaga takraj in onkraj morja.

The Premier Cycle Co. Ltd.

(Hillman, Herbert & Cooper.)

Tvornice:

Coventry Heb (Eger) Doos
(Angleško) (Češko) (pri Nürnbergu).
Letna izdelava 60.000 voznih koles.

Zaloga v Ljubljani: (597-1)

Fran Čuden, Mestni trg št. 25.
Ernst Speil, Valvazorjev trg št. 1.
Josip Kolar, Šelenburgove ulice 5.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Praga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. jutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano. j. k. Praga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. jutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubna, Selthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Praga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. jutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 1. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. jutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (17-88)

Proda se novoizdelana jednonadstropna

hiša

(602-1)

s 7 sobami, 4 kuhinjami in vrtom, pripravna za obrt ali gostilno. Proda se radi preselitve po jako niski ceni. Več se izve pri **Alojziju Kalisu**, pisarna za posredovanje pri prodaji zemljišč v Ljubljani, Jurčičev trg.

Iščem solicatorja

eventualno izurjenega

stenografa

z lepo pisavo. Vstop takoj. Plača po dogovoru.

(598-1)

Mihael Jezovšek

c. kr. notar na Vranskem (Franz).

Dne 22. aprila t. l.

ob 9. uri dopoldne se bode proti gotovemu plačilu prodalo največ ponujajočemu v nekdanih kazinih na Gradu:

stara opeka, stavbinsko kame-nje, jedno nastrešje in stav-binsko lesovje. (601)

V Ljubljani, dne 18. aprila 1898.

Steinfeldska pivovarna
bratov Reininghaus v Gradcu
Glavna zaloga:
Ljubljana, Šiška
(uprava: Maks Zinnauer)
Telefon št. 65. priporoča Telefon št. 65.
uležano, marcno, izvozno pivo
in Steinfeldski plzenski način
v sodih in steklenicah.
Pivo v steklenicah je pasteurizovano.

Zaloga za Kočevje in okolico
pri gospodu
Alojziju Loy
hôtel „Stadt Triest“ v Kočevju.

Zaloga za Rudolfovo in okolico
pri gospodu (554-3)
Antonu Jacoz
Brunnerjeva gostilna (z ledenicami) in Sko-beraltova gostilna v Rudolfovo.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporoča

J. Soklič.

(38)

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spada-joča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuvai (40)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakešnja naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Spomladna sezona!

Hugo Jhl

v Ljubljani, Špitalške ulice št. 4

naznanja, da so novi otk-neni in volneni vzorci na razpolago.

Na deželo se pošljajo vzorci franco.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(42) čevljiarski mojster

v Ljubljani, Čevljiarske ulice št. 3

priporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje razno-vrstnih obuvai, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejše do najprostejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Pekarija in slaščičarna (43)

Glavna trgovina: **Jakob Zalaznik.** Podružnica:

Stari trg št. 21 Vegove ulice št. 12

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno, zdravo in slastno pe-karsko pecivo, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwiebak) V svojih slaščičarnicah postrezam točno z najslajšim nastavljenim pečivom in s finimi pristojimi likerji ter z Wermuth-vinom. Posebno opozarjam na fine indijanske krofe in savitke s smetano napolnene. (Schlagrahn Rollen.)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost.

Zaloga originalnega karbolinaja. Masloba za konjska kopita in usnje.

Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(45) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnice uradnikov

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek in nepremočljivih havelokov po najnovejši fačoni in najpovoljnejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču — Gg. uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke itd., gg. c. kr. justičnim uradnikom pa za izdelavanje

talarjev in baret. (46)

Največja izber najnovejšega

svilnatega blaga

črno in barvastó, za cele obleke in bluze, priporoča po najnižjih cenah (47)

Alojzij Persche

Pred škofijo 22, poleg mestne hiše.

Avgust Repič

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice št. 16,

(48) v Trnovem

se priporoča slav. občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Kaiser

puškar

prodajalec biciklov iz prvih tovarn.

(49) Ljubljana

Šelenburgove ulice 6.

Najboljše urejena delav-nica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev.

Največja tovarniška zaloga

klobukov

po najnižji ceni

pri (50)

J. S. BENEDIKT-u

Ljubljana, Stari trg.

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (51)

Turjaški trg šte. 7

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravila se urno in prav po ceni. Modni žurnali franco in zastoj.

(60) **LJUBLJANA.** 16

Mehanik

(52) **Ivan Škerl**

Opekarska cesta št. 16. v Ljubljani.

Šivalni stroji po najnižjih cenah

Bicikle in druga v to stroko spada-joča popravila iz-vrši dobro in ceno. Vnanim naročila se točno izvršujejo.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (53)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najprostejših, kakor tudi najslajših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kahlami. Popraviljanja hitro in po ceni. Vnanim naročila se hitro izvrše.

Ivan Jax (54)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga

šivalnih strojev in velocipedov.

Najnižje cene.

Biciklisti!!!

Jopce, nogovice pasove, kravate najceneje priporoča

Alojzij Persché

Pred škofijo 22 poleg mestne hiše.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

priporoča svojo največjo zalogo vseh vrst

žepnih ur

zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse le dobre do najfinejše kvalitete po niskih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. 56

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopce in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (57)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga

šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatilnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (58)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakovek vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(59) priporoča

Karl Recknagel

na Mestnem trgu.

Gospodična

iz dobre hiše, poštenih starišev, vzprejme se takoj kot prodajalka v slaščičarnico.

Zahteva se zmožnost slovenskega in nemškega jezika in računstva. — Ponudbe upravištvu „Slov. Naroda“.

(606—1)

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini manufakturnega blaga, išče službe. — Naslov pod „J. J. 1432, Idrija, Kranjsko“ poste restante. (588—3)

Starosla no žvepleno kopališče na Hrvatskem

železnika postaja **Varaždinske toplice** pošla in brzojav ob zagorski železnici (Zagreb Čakovec).

Analiza po dvornem svētiku profesorju dr. Ludwigu l. 1894. 58° C vroč vrelac, žvepleno mahorje, nedosegljivo v svojem delovanju pri mišični skrajni in kosteni v členkih, boleznih v zgibih in otrpnenju po vnetici in zlomenju kosti, protinu, živčnih boleznih, boleznih v kolki itd., ženskih boleznih, polnih in tajnih boleznih, kroničnih boleznih obistij, mehurjem katara, skrofelnih, angleskih boleznih, kovnih diskrazijah, n. pr. zastrupljenju po živem srebru ali svincu i. t. d.

Pitno zdravljenje pri boleznih v žrelu, na jabolku, prsih, jetrih, v žolčcu in v črevih, pri zlati žili itd. itd.

Elektrika. — Masaža.

Zravnilišče z vsem komfortom, celo leto odprto; sezona traja od 1. maja do 1. oktobra. Prekrasen velik park, lepi nasadi, lepi izleti. Stalna zdravniška godba, katero oskrbujejo člani orkestra zagrebske kr. opere. Plesne zabave, koncerti itd.

Na postaji Varaždinske toplice pričakuje sleherni dan omnibus goste. Tudi so na razpolago posebni vozovi in se je zaradi istih prej obrniti na oskrbnitvo kopališča. Zdravniška pojasnila daje kopališki zdravnik doktor A. Longhino. — Prospekte in brošure razpošilja zastoj in poštine prosto.

(565—1)

oskrbnitvo kopališča.

Compagni General Transatlantique

največja francoska brzo-parobrodna proga.

Točen odhod iz Havra v New-York vsak teden.

Cena III. razreda:

Zagreb-New-York 95 gld.

Vožni listek iz Kranjske v Zagreb se dotičniku plača, ako kupi parobrodni listek pri nas.

Na brodu izvrstna hrana in vino.

Parobrodne listke prodaja samo ob ponedeljkih izključno le:

(587—4)

L. Mašek i drug

Zagreb, Margaretska ulica 10.

Pisarna za odpravo oseb in blaga takraj in onkraj morja.

Pekarna

z vsemi pripadajočimi prostori v Rožnih ulicah v Idriji odda se za letnih 100 gld. takoj v rajem. Več pove lastnica gospa Ivana Stornen h. št. 122 v Idriji. (579—2)

Odda se zaradi bolezni za več let trgovina z mešanim blagom z blagom ali brez blaga.

Trgovina je na deželi in v dobrem teku. — Kje? pove upravištvu „Slov. Naroda“. (590—2)

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lonci, železoliti in ploščevina, nagrobni križi, različna mizarstva, tesarska, ključavnice, črnska, kovaška in usnjarska orodja. Štedilniki, peči, kovane in valjane železe, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške žice za oboke,

Zaradi opustitve trgovine oblastveno dovoljena (603—1)

popolna razprodaja vsakovrstne železnine

◀ po tovarniških cenah ▶

Najlepša prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnino najceneje si naročiti.

Andr. Drušković

železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, storje za strepe, dratence in drni, vsakovrstne tehtnice, vsakovrstna ploščevina: mesingasta, pakfonasta, bakrena, cinkasta, bela in črna in pocinkana. Trombe za vodo in gnojnice; svetilke za vozove; različna kovanja za kočije. Ključavnice, mesingaste ključke, pante in zapake, plešene omare in pipe za pivo itd. itd.

Najboljša in najlepša

semena za travo

dobro se samo pri

(484—7)

Mihaelu Kastner-ju v Ljubljani.

1. Lollum perenne tenue, Pacey-a angleška Ray-trava , nizka, najfinjša in najcistejša, ekstra teška, visoko-prima kvaliteta	50 K
2. Lollum perenne, angleška Ray-trava najtežja kvaliteta	gld. 16.—
3. Lollum perenne, angleška Ray-trava dobra kvaliteta	„ 13.—
4. Mauthner-jeva „Margarethen-Insel“-zmes , samo iz najužjih fiolistnih in najvstrajnejših trav obit ječa	„ 11.—
5. „Berliner Thiergarten“-zmes za ozelje-nevanje jako lahkih in peščenih vrtnih tal	„ 30.—
6. Lawn-trava-zmes , se protivi tudi suši prav krepko	„ 30.—
	„ 35.—

Ako se vzame pod 10 K, je cena za kilo za 10 kr. višja.

Zaloga biciklov!

Najboljše vrste kolesa

tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brennabor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata podpisanca po kolikor mogoče nizkih cenah.

Vsa v to stroko spadajoča popravila se bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.

Cenike razpošiljava na zahtevanje.

Z veseloštvom

(309—9)

Bohinec & Majcen

Dunajska cesta št. 5.

Istotam tudi mehanična delavnica.

Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.

Št. 2792.

Razpis.

(576—2)

Na podlagi sklepa deželnega zbora kranjskega z dne 21. f. br. 1898 leta razpisuje podpisani deželni odbor **Jedno ustanovo za 600 gld.**, katera se ima podeliti najmanj za jedno leto doktorju vsoga zdravilstva, ki bi s hotel izobraziti v psihiatriji. D. tičnik pa bi se moral zavezati, da se po izvežbanju posveti zdravniški službi v deželni blaznici na Studencu.

Prosilci za to ustanovo morajo biti večji slovenskega in nemškega jezika ter naj svoje s kratkim listom in z drugimi spričevali podprte prošnje

do 10. maja t. l.

pošljejo podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, d. 6. 8. aprila 1898.

Št. 12.545.

(511—3)

Prodajalnici in stanovanja v najem!

V novozgrajenem poslopju zaklada meščanske bolnice v Ljubljani se od 1. novembra letos oddajo v najem:

1. V pritličju: Dve v Lingarjevih ulicah ležeči prodajalnici.

2. V I. in II. nadstropju:

4 stanovanja, obstoječa iz 5 sob,	
2 „ „ „ 4 „ in kabinetom,	
3 „ „ „ 4 „	
2 „ „ „ 3 „	

Pri vsakem stanovanju je 1 predsoba, soba za posle, kopelj, kuhinja, klet in dvorana.

Pogoje naznanja in ustne ali pismene ponudbe vzprejema magistrat do 1. maja letos v navadnih uradnih urah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 6. aprila 1898

L. Geni-jevo čarovno in specijalitetno gledališče v Lattermannovem drevoredu.

Gledališka stavba, obsežajoča 1000 oseb.

Danes

v sredo, dne 20. aprila:

Senzacionalno! Prvikrat!

Črni kabinet, orientalska

čarovnost, ali: Mohamedovi

čudeži pred 1000 leti.

Ob konci predstave:

Grof Azallo v razvalinah

Kalestre, velika pantomima

duhov in prikaznij.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K tej veleznimivi pred-

stavi uljudno vabi

(596—2) L. Geni.

